

Závěry Rady pro Evropský hospodářský prostor (EHP)

1. Čtyřicáté sedmé zasedání Rady EHP se konalo v Bruselu dne 16. května 2017 za předsednictví Louise Grecha, maltského místopředsedy vlády a ministra pro evropské záležitosti, který zastupoval předsednictví Rady Evropské unie. Zasedání se zúčastnili norský ministr pro záležitosti EHP a EU Frank Bakke-Jensen, islandský ministr zahraničních věcí Guðlaugur Þór Þórðarson a ministryně zahraničních věcí Lichtenštejska Aurelia Fricková, jakož i členové Rady Evropské unie a zástupci Evropské komise a Evropské služby pro vnější činnost.

Politický dialog

2. Rada EHP uznala, že úzké partnerství mezi EU a státy ESVO EHP představuje nejlepší záruku dlouhodobé, sdílené prosperity a stability. V této souvislosti vzala na vědomí, že v rámci politického dialogu budou ministři jednat o *důsledcích vystoupení Spojeného království z EU, pokud jde o Dohodu o Evropském hospodářském prostoru (Dohodu o EHP), jakož o otázkách týkajících se Arktidy*. Rada EHP podtrhla, že je důležité nadále zvát úředníky ze států ESVO EHP k účasti na politických dialozích konaných na úrovni příslušných pracovních skupin Rady EU.

3. S ohledem na vystoupení Spojeného království z EU Rada EHP zdůraznila, že je důležité zaručit Dohodu o EHP a zajistit pokračování dobře fungujícího, homogenního vnitřního trhu v Evropě. Rada EHP vyzvala k vedení úzkého dialogu a nepřetržité výměně informací mezi EU a státy ESVO EHP, pokud jde o jednání mezi EU a Spojeným královstvím podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii v souvislosti s vystoupením Spojeného království z EU a pokud je o budoucí vztahy mezi EU a Spojeným královstvím, neboť vystoupení z EU bude mít vliv i na Dohodu o EHP.

Spolupráce v EHP

4. Rada EHP uznala klíčovou úlohu, kterou Dohoda o EHP po více než 20 let plní v prohlubování hospodářské integrace mezi EU a státy ESVO EHP. Zdůraznila, že dohoda se osvědčila jako robustní nástroj, schopný přizpůsobit se změnám ve Smlouvách EU a rozšířením EU. Ocenila pozitivní přínos států ESVO EHP k rozhodovacímu procesu v oblasti právních předpisů a programů EU s významem pro EHP prostřednictvím jejich účasti v příslušných výborech, skupinách odborníků, studiích a agenturách, jakož i předkládáním připomínek za ESVO EHP. Rada EHP zdůraznila, že je důležité zvát ministry států ESVO EHP na neformální ministerská jednání a ministerské konference EU s významem pro účast států ESVO EHP na vnitřním trhu, a vyslovila uznání za zachování této praxe stávajícímu maltskému předsednictví i nadcházejícímu estonskému předsednictví.

5. Rada EHP zdůraznila význam dobře fungujícího jednotného trhu jakožto hnací síly při posilování hospodářského růstu a vytváření nových pracovních míst v celé Evropě a uvítala kroky, které již byly učiněny pro uskutečnění návrhů obsažených ve strategii pro jednotný digitální trh a ve strategii pro zlepšování jednotného trhu, které byly zahájeny v roce 2015, s cílem plně uvolnit nevyužitý potenciál růstu a produktivity. Rada EHP se shodla na tom, že k řešení některých hlavních problémů, s nimiž se jednotný trh potýká, je zapotřebí celostního přístupu, a zdůraznila, že je důležité, aby se státy ESVO EHP aktivně podílely na dalších návrzích a rozvíjení politik a iniciativ jednotného trhu. Zdůraznila, že lepší znalost Dohody o EHP v rámci celého EHP je v zájmu všech smluvních stran, a naléhavě EU a státy ESVO EHP vyzvala k zajištění toho, aby informace o Dohodě o EHP byly rychle a snadno dostupné.

Orientační rozprava – energetika a změna klimatu

6. Uskutečnila se orientační rozprava o *společném plnění Pařížské dohody a souvisejících cílech snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030*. Rada EHP uvedla, že je velmi důležité pokračovat v úzké spolupráci mezi EU a státy ESVO EHP, pokud jde o politiky týkající se životního prostředí, energetiky a změny klimatu, zejména s ohledem na rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a s ohledem na Rámcovou strategii k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu. Konstatovala, že státy ESVO EHP zůstávají klíčovými partnerem EU coby spolehlivý dodavatel energie, a zdůraznila, že tato úzká spolupráce by měla pokračovat i v oblasti vnitřního trhu s energií, energetické bezpečnosti, obchodování s emisemi, podpory konkurenceschopné, bezpečné a udržitelné nízkouhlíkové energetiky odolné vůči změně klimatu, dále energetické

účinnosti, obnovitelných zdrojů energie, zachycování a ukládání CO₂ a zachycování a využívání CO₂, jakož i v dalších otázkách týkajících se životního prostředí, jako jsou odpady, chemické látky, hospodaření s vodními zdroji a průmyslové znečištění.

Finanční mechanismus

7. Rada EHP zdůraznila, že solidarita mezi evropskými zeměmi je důležitá pro překonání sociálních a ekonomických problémů, a vyjádřila znepokojení nad přetrvávající vysokou mírou nezaměstnanosti mladých lidí v některých členských státech EHP. Ocenila pozitivní přínos finančního mechanismu EHP a norského finančního mechanismu na období 2009–2014 i jejich předchůdců při snižování hospodářských a sociálních rozdílů v rámci EHP. V návaznosti na prozatímní provádění dohody o finančním mechanismu EHP a norském finančním mechanismu na období 2014–2021 uvítala Rada EHP pokrok, jehož bylo dosaženo při jednání o memorandech o porozumění mezi státy ESVO EHP a přijímajícími státy v EU.

Kontroly kapitálu

8. Rada EHP uvedla, že volný pohyb kapitálu je základní svobodou vnitřního trhu a nedílnou součástí *acquis* EHP, a uznala, že omezení mohou být prováděna pouze dočasně na základě ustanovení článku 43 Dohody o EHP. Uvítala pokrok dosažený ohledně komplexního plánu islandské vlády pro odstranění kontrol kapitálu, aniž by došlo k ohrožení hospodářské a finanční stability této země, a zejména pak nedávné kroky k odstranění kontrol kapitálu týkajících se fyzických osob, podniků a penzijních fondů.

Programy EU

9. Rada EHP uznala přínos programů EU k budování konkurenceschopnější, inovativnější a sociálněji Evropy a uvítala účast států ESVO EHP na programech s významem pro EHP, na které finančně přispívají. Dále uznala zejména aktivní účast a plné zapojení států ESVO EHP v Evropském výzkumném prostoru a úspěšné přidružení Norska a Islandu v programu Horizont 2020, stěžejním programu EU v oblasti výzkumu a inovací. Rada EHP bude i nadále klást velký důraz na integraci a sbližování politik států ESVO EHP s EU v oblasti výzkumu a inovací.

Začlenění aktů EU s významem pro EHP

10. Rada EHP vzala na vědomí zprávu Smíšeného výboru EHP o pokroku a vyjádřila uznání jeho práci na zajišťování pokračujícího úspěšného chodu a řádného fungování Dohody o EHP.

11. Rada EHP uvítala pokračující úsilí o snížení počtu aktů EU s významem pro EHP, které ještě zbývá začlenit do Dohody o EHP, a snahu o urychlení procesu jejich začleňování. Ocenila veškeré kroky, které byly v průběhu posledních let učiněny, konstatovala však, že počet aktů, které ještě zbývá začlenit, je stále příliš vysoký.

12. Rada EHP vyzvala k pokračování prací s cílem podstatně a trvale snížit počet stávajících nezačleněných předpisů, a tím nadále zajišťovat právní jistotu a jednotnost v rámci EHP. Tohoto společného cíle lze dosáhnout prostřednictvím politické vůle a lepšího dialogu mezi příslušnými odborníky a orgány. Rada EHP vyzvala všechny strany, aby se konstruktivně zapojily do nalezení řešení ohledně nevyřešených složitých otázek.

13. Rada EHP uvítala zejména skutečnost, že byl do Dohody o EHP začleněn třetí balíček pro vnitřní trh s energií, právní akty EU v oblasti ekologické produkce a nařízení o léčivých přípravcích pro pediatrické použití. Uvítala pokrok, jehož bylo v uplynulých měsících dosaženo v oblasti společných pravidel a norem pro subjekty pověřené inspekci a prohlídkami lodí.

14. Rada EHP též zdůraznila, že je velmi důležité co nejrychleji začlenit a uplatňovat zbývající právní předpisy v oblasti finančních služeb – které představují více než jednu třetinu dosud nezačleněných předpisů – s cílem zajistit rovné podmínky v tomto důležitém odvětví v celém EHP.

15. Rada EHP připomněla, že je třeba pokročit v řadě důležitých nedořešených otázek, a uvedla, že očekává co nejrychlejší dokončení procesů, zejména ohledně třetí poštovní směrnice.

16. Rada EHP dále konstatovala, že existuje řada rozhodnutí Smíšeného výboru, u nichž byla překročena šestiměsíční lhůta stanovená Dohodou o EHP pro vyřízení ústavních požadavků. Vyzvala státy ESVO EHP, aby zvýšily úsilí o co nejrychlejší vyřešení dosud otevřených případů a aby v budoucnu podobným prodávám zamezily.

Obchod se zemědělskými produkty

17. Rada EHP ocenila, že smluvní strany znovu potvrdily svůj závazek podle článku 19 Dohody o EHP pokračovat v úsilí o dosažení postupné liberalizace zemědělského obchodu.

18. Pokud jde o Dohodu ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Islandem o dodatečných obchodních preferencích pro zemědělské produkty, která byla uzavřena v roce 2015, Rada EHP strany vyzývá, aby dokončily své vnitřní postupy tak, aby dohoda mohla co nejdříve vstoupit v platnost.

19. Rada EHP uvítala skutečnost, že dne 5. dubna 2017 byla parafována dohoda mezi Evropskou unií a Norským královstvím o dodatečných obchodních preferencích pro zemědělské produkty, které bylo dosaženo na základě článku 19 Dohody o EHP, a očekává její podpis.

20. Rada EHP vybídla smluvní strany, aby v zájmu další podpory obchodu v této oblasti pokračovaly v dialogu o přezkumu režimu obchodování se zpracovanými zemědělskými produkty v rámci čl. 2 odst. 2 a článku 6 protokolu 3 k Dohodě o EHP. V tomto ohledu vzala Rada EHP na vědomí nedávné kroky, které EU a Island učinily v zájmu další liberalizace obchodu se zpracovanými zemědělskými produkty na základě vzájemnosti v rámci protokolu 3 Dohody o EHP. Rada EHP konstatovala, že jednání mezi EU a Norskem o ochraně zeměpisných označení byla pozastavena.

Ryby a produkty rybolovu

21. Rada EHP uvítala prozatímní provádění protokolu o obchodu s rybami a produkty rybolovu mezi Islandem a EU od 1. srpna 2016 a protokolu o obchodu s rybami a produkty rybolovu mezi Norskem a EU od 1. září 2016.

Parlamentní spolupráce

22. Rada EHP uznává významnou úlohu parlamentní spolupráce v EHP a vzala na vědomí usnesení Společného parlamentního výboru EHP o *výroční zprávě Společného výboru pro EHP o fungování Dohody o EHP v roce 2015*, které bylo přijato na jeho zasedání ve Štrasburku dne 14. prosince 2016.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press